

Aure Abstract

Blå økonomi, klimatilpassing og betydningen av likeverd i kystsamfunn

Utvikling av den blå økonomien og økt matproduksjon er sentralt både i regjeringens næringspolitikk og politikk for det grønne skiftet, ikke minst i Arktis (NOU 2023:23). Den internasjonale klimarapporten peker på at klimatilpassing og omstilling for det grønne skiftet, som for eksempel økt matproduksjon gjennom havbruk, kan medføre risiko for økt kjønnsmessige og sosial ulikhet (IPCC 2018:19). Å svare på disse utfordringene og sikret at økt ulikhet ikke oppstår, krever aktiv deltakelse fra berørte samfunn (IPCC 2018:352). Dette paperet spør hva vi vet om slike pågående ulikhetsprosesser i samfunn preget av havbruk. Hvordan møter ulike aktører slike prosesser i kystsamfunn og arbeidsliv og hvordan legges det til rette for deltakelse fra berørte aktører og samfunn på ulike arena? Hvem legger til rette for dette? Hvordan kan vi utforske hva som skal til for at kystsamfunn kan bli sosialt bærekraftige steder som gir kvinner og menn, unge og eldre, inkludert migranter og urfolk like livs- og påvirkningsmuligheter? Hvordan kan kystsamfunn øke sin kapasitet til å tilpasse seg og ta del i endringer knyttet til blå og grønn utvikling og omstilling? Hvilke teoretiske og empiriske tilnærminger er nødvendig for å forstå hvordan en rettferdig blå økonomi kan se ut, og hvordan kan motstandsdyktige blå steder bygges i en verden preget av klimautfordringer? Paperet er en del av forskningsprosjektet BLUEPLACES (NFR 2024-2026) som studerer økonomiske, naturlige og sosiale samspill i kystsamfunn og utforsker betydningen av likeverd for å skape motstandsdyktige og bærekraftige kystsamfunn. Paperet bygger på tidligere forskning og diskuterer hvordan forskning i kan belyse havbruk og tilgrensende næringsvirksomhets sosiale bærekraft.